

CURIERUL ORTODOX

PUBLICAȚIE A BISERICII ORTODOXE DIN REPUBLICA MOLDOVA

Apare din iunie 1995 cu binecuvântarea ÎPS Vladimir, Mitropolit al Chișinăului și întregii Moldove Nr. 5 (100) 30 mai 2000

DIN CUPRINS

SIMPOZION CONSCRAT JUBILEULUI DE 2000 DE ANI DE LA NAȘTEREA DOMNULUI IISUS HRISTOS. PAG. 2

CONCEPTUL ANTI-ORTODOX DE EDUCAȚIE. IDEALUL ȘTIM NOI CUI DE PREȚUTIN-DENI. PAG. 3

ACEASTA ESTE ZIUA PE CARE A FĂCUT-O DOMNUL, SĂ NE BUCURĂM ȘI SĂ NE VESELIM ÎNTR-ÎNSA PAG. 4

COPIILOR DESPRE RUGĂCIUNE PAG. 5

SĂNGEȘTE SFÂNTULUI MUCENIC IANUARIE PAG. 6

În anul 1900, Izbucanii au supus chinurilor 222 chinuri ortodoxe, acceptia devenind prizonierii și martiri chinuri PAG. 7

ÎNCĂ UN CREȘTIN OMO RĂT PENTRU CREDINȚA SA PAG. 8

ATENȚIA CU BOMBE LA ISTAMBUL PAG. 8

ÎN Iunie 2000 SE ÎMPĈINESC 5 ANI DE LA APARIȚIA PRIMULUI NUMĂR AL PUBLICAȚIEI "CURIERUL ORTODOX"

ABONAȚI-VĂ ACUM

Pentru a fi siguri că veți fi alături de «Curierul Ortodox» și în a doua jumătate a anului 2000 abonați-vă acum

Indice de abonare: 22034

Preț de abonament:
6 luni - 7 lei 80 bani
3 luni - 3 lei 90 bani
1 lună - 1 leu 30 bani

ÎNĂLȚAREA DOMNULUI

La 40 de zile de la luminatul praznic al Învierii mare, (Luca 24, 49-52). Același evanghelist Luca, în cea de a doua sa lucrare cuprinsă în canonul Noului Testament (e vorba de cartea „Faptele Apostolilor”), ne descrie mai pe larg și cu noi amănunte Înălțarea la cer a Domnului, arătând că Domnul Iisus „până în ziua în care s-a înălțat la cer, după ce a dat porunci Apostolilor pe care i-a ales prin Duhul Sfânt, cărora s-a și înfățișat viu după patima Sa prin multe semne doveditoare, arătându-li-se timp de 40 de zile și vorbind despre Împărăția lui Dumnezeu” (Fapte 1, 2-3), le-a poruncit acestora să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte făgăduința Tatălui - adică revărsarea Duhului Sfânt asupra lor.

Sf. Ioan Gură de Aur o numește „ziua cea mare, cea cinstită și cea luminoasă a Celui Răstignit”, iar Sf. Antonie al Alexandriei, Sf. Grigorie de Nissa și Fericitul Augustin i-au închinat cuvântări alese păstrate până astăzi.

În Simbolul Credinței, mărturisim că Iisus Hristos, Cel născut din Tatăl mai înainte de veci ca om, născut la „plinirea vremii” (Gal. 4, 4), din Fecioara Maria, a pățimit, s-a răstignit, a fost îngropat, a înviat a treia zi după Scripturi și „s-a înălțat la ceruri și șade de-a dreapta Tatălui”.

În iconomia mântuirii neamului omenesc Înălțarea la cer a Domnului ocupă un loc important și, împreună cu Învierea și cu Pogorârea Sf. Duh, formează triada de evenimente care pecetulesc lucrarea divino-umană a Mântuitorului Hristos.

Evenimentul Înălțării ne este relatat de către Sf. Evanghelistul Sf. Ev. Marcu ne spune pe scurt că „Domnul, după ce a vorbit cu ei (cu ucenicii), s-a înălțat la cer și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu” (Marcu 16, 19).

Evanghelistul Luca ne relatează și el minunea Înălțării Domnului: „Și i-a scos afară până în Betania, și ridicându-și mâinile, i-a binecuvântat. Și când îi binecuvânta, s-a depărtat de la ei și s-a înălțat la cer. Iar ei, închinându-l-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie

ai Învierii și ai Înălțării Lui în Ierusalim și în Iudeea, și în Samaria, și până la marginile pământului. După ce le-a spus acestea - notează Sf. Luca - „s-a înălțat la cer, în văzul lor și un nor L-a luat de la ochii lor, și căutând ei la cer, când mergea El, iată doi bărbați au stat înaintea lor în veșminte strălucitoare, și au zis: „Bărbați galileeni, ce stați căutând spre cer? Acest Iisus Care s-a înălțat de la voi la cer, așa va veni precum L-ați văzut mergând la cer”. Atunci s-au întors Apostolii la Ierusalim de la muntele ce se cheamă al Măslinilor, care este aproape de Ierusalim cale de o sâmbătă” (Fapte 1, 9-12).

Minunea aceasta a Înălțării i-a copleșit pe ucenici și abia acum au înțeles sensul duhovnicesc al Împărăției Mesianice întemeiate de Mântuitorul Hristos, care de altfel le-a și spus ucenicilor că „nu este al nostru a ști anii sau vremile pe care Tatăl le-a pus în stăpânirea Sa” (Fapte 1, 7).

(continuare în pag. 6)

Stimați cititori, Vă anunțăm că cu binecuvântarea ÎPS VLADIMIR, Mitropolit al Chișinăului și întregii Moldove, are loc abonarea la ziarul „Curierul Ortodox” pentru a doua jumătate a anului 2000. Abonându-Vă la publicația noastră, la orice oficiu poștal din republică, veți fi la curent cu noutățile din viața Bisericii Ortodoxe din Moldova, din lumea creștină, cu problema reintroducerii religiei ca disciplină școlară; Veți avea în casele D-voastră interesante lecturi creștine în familie, informații din istoria și cultura noastră creștină ortodoxă, precum și alte lucruri de învățătură ziditoare de suflet.

AGENDA DE LUCRU A ÎPS VLADIMIR, MITROPOLIT AL CHIȘINĂULUI ȘI ÎNTREGII MOLDOVE

30 aprilie - slujbă la Învierea Domnului nostru Iisus Hristos la catedrala "Nașterea Domnului" din Chișinău.

4 mai - participarea la concertul de bi-nefacere "Icoana din sufletul meu" la Sala cu Orgă din Chișinău, organizat de Ministerul Culturii și fundația "Brândușele Speranței".

5 mai - binecuvântarea participanților la concertul de Paști cu genericul "Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într-însa", desfășurat în sala mare a Teatrului de păpuși "Licurici" din capitală.

IPS Vladimir în incinta Teatrului "Licurici"

5 mai - întâmpinarea moaștelor Cuviosului Antipa la aeroportul din Chișinău.

6 mai - aducerea moaștelor cuviosului Antipa și săvârșirea serviciului divin la mănăstirea "Suruceni" cu ocazia hramului bi-sericii "Sfântul Gheorghe".

17 mai - primirea în audiență a părintelui diacon Andrei Kuraev, decanul Institutului Teologic "Sfântul Tihon" din Moscova, participant la simpozionul consacrat jubileului de 2000 de ani de la nașterea Domnului Iisus Hristos, organizat de revista Ekklesia.

SIMPOZION CONSACRAT JUBILEULUI DE 2000 DE ANI DE LA NAȘTEREA DOMNULUI IISUS HRISTOS

În perioada 15-17 mai, în cadrul Mitropoliei Moldovei, cu binecuvântarea ÎPS Vladimir, Mitropolit al Chișinăului și al întregii Moldove, revista Ekklesia a organizat ediția I-a a simpozionului "Hristos a înviat".

La simpozion au fost invitați: diaconul Andrei Kuraev (Decanul Institutului Teologic "Sf. Tihon" din Moscova), reprezentanți de la Facultatea de Teologie din București, ASCOR (Filialele București, Suceava), mănăstirea ANTIMA (București), revista SCARA (București), Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" (Iasi).

Simpozionul a fost deschis la 15 mai la ora 9.00 la Edinet cu Dumnezeiasca Liturghie și tedeum în biserica "Sf. Vasile cel Mare". Apoi a urmat o ședință de lucru în incinta liceului Mihai Eminescu, începând cu ora 14.00.

La 16-17 mai lucrările au continuat la Chișinău.

La 9.00 a avut loc un tedeum oficial la catedrala "Nașterea Mântuitorului" de un sobor de preoți în frunte cu PS Dorimedont, episcop de Edineț și Briceni. Lucrările au continuat în incinta casei Uniunii Scriitorilor din Moldova (strada 31 August). Ședințele de lucru au fost prezidate pe rând de către PS Dorimedont și Prot. Pavel Borșevski.

În alocuțiunea sa din 16 mai rostită la Uniunea Scriitorilor PS Dorimedont a menționat că "Învierea lui Hristos ne-a smuls din letargia spirituală din urma căderii și a adus un nou mod de a fi în lume, de a înțelege lumea și viața, a dat o nouă speranță oamenilor.

Fenomenul paradoxal al Învierii ni-l arată pe Dumnezeu ca singurul stăpân în ocrotirea Căruia destinul umanității își poate găsi împlinirea ultimă. Hristos a înviat și o nouă perspectivă ni s-a

deschis, ni s-a oferit o nouă direcție a creșterii; din extinderea superficială pe orizontală la dezvoltarea pe verticală, la creșterea în profunzime până la descoperirea și identificarea cu propriile valori și dimensiuni ale spiritului".

La simpozion au fost ascultate cu mult interes prelegerile părintelui diacon Andrei Kuraev, unul dintre cei mai de vază apărători contemporani ai credinței ortodoxe.

Uneori discuțiile aveau un caracter polemic, mai ales când interveneau reprezentanții sectanților, prezenți și ei în sala de ședințe.

Cei prezenți au remarcat ținuta înaltă, pregătirea excelentă și calmitatea părintelui Andrei Kuraev.

În cadrul simpozionului au avut loc expoziții, conferințe și discuții libere, lansări de carte, reviste. Corul mănăstirii "Noul-Neamt" a susținut un recital de cântece religioase.

Ședințele simpozionului au luat sfârșit pe 17 mai cu participarea părintelui diacon Andrei Kuraev și d-lui Nicolae Fusteii la emisiunea "Altarul străbun" la studioul Catalan din Chișinău.

Cei prezenți la această frumoasă manifestare de spiritualitate ortodoxă au rămas cu speranța că nu va fi ultima.

Preot Dumitru Tolico

PĂSTORUL NOSTRU SUFLETESC

"Povățuiește-mă, Doamne, în calea Ta, și voi merge întru adevărul Tău" (Ps. 85, 11)

Lumina credinței adevărate, după atâția ani de zbucium, de învrăjbit, de înținaciune și orbire a revenit în inimile creștinilor din satul Ochiul Alb cu solia păstorească, în biserica "Sfântul Mare și Întâi Mucenic și Arhidiacon Ștefan", a preotului Ioan Paiul. După aproape 45 de ani de tăcere, dangătul clopotului bisericii a început a chema pe calea adevărului și vieții abia la sfârșitul anilor 80 ai sec. XX.

Încă din zbuciumul tinereții, din anii studenției la Universitatea de Stat din Chișinău, a început să-și dea seama care este sensul vieții și izvorul bucuriei – ele se află în sufletul omului, dar nu în afară. Preotul Ioan a căutat bucuria nu în lucrurile lumesti, materiale, ci fericirea cea adevărată spirituală.

În predicile sale pătrunzătoare, convingătoare, pline de tâlcul dragostei creștine, de povețe și sfaturi înțelepte, îl are ca izvor de inspirație duhovnicească pe duhovnicul său, Prea Sfințitul Episcop Cronid. L-a cunoscut încă în timpul studiilor la Seminarul și Academia Teologică din Lavra Sreghiev-Posad în anii de restricte, fiind bunul său îndrumător pe calea mântuirii și păstoririi.

Cu voia și mila lui Dumnezeu, ajunge ca slugă a Domnului pe meleagurile Moldovei ca slujitor și păstor al turmei lui Hristos. Împăratul și psalmistul David zice: "Fericit bărbatul care în legea Domnului își are voia lui. Acela va fi ca un pom răsădit lângă izvoarele apelor. Va da rod la vremea sa și frunza lui nu va cădea" (Ps. 1, 1-3).

Fiind înconjurat permanent de copii, tineri și bătrâni, a adus în sânul turmei lui Hristos pe mulți creștini evlavioși, pentru care este un adevărat părinte sufletesc. Are mulți fii duhovnicești, unii din ei continuându-i drumul nobil, păstorind în parohiile din Mitropolia Moldovei.

Cu adâncă plecăciune noi, fiii duhovnicești, la frumosul jubileu de 50 de ani, împliniți la 7 iunie, Vă dorim în singurul rost al vieții – împlinirea voii lui Dumnezeu – să adunați prin adevăr și sinceritate, dragoste și dreptate, răbdare și bunătate neîntinată credință a neamului, pentru a o înălța spre Veșnicie. La mulți ani!

Fiii duhovnicești

STIMAȚI CITITORII!

Colegii de redacție Vă invită să participați la publicația noastră prin reportaje, povestiri, comunicări și alte materiale, dacă e posibil și însoțite de imagini, poze, care ar reflecta viața cotidiană a parohiei D-voastră, construcția sfintelor locașuri, sfințirea acestora, activitatea școlilor duminicale, predarea religiei în școală ș.a.

Vom fi foarte bucuroși să primim corespondența D-voastră.

CONCEPTUL ANTI-ORTODOX DE EDUCAȚIE, IDEALUL ȘTIM NOI CUI DE PRETUTINDENI

A fi ortodox nu este un merit, este un dar. Atunci când noi vorbim despre prioritatea credinței ortodoxe față de celelalte, nu înseamnă că noi vorbim de superioritatea noastră personală față de alți oameni. Prioritatea se poate căuta prin cultură, știință, performanțele artistice și etnografice ale unui popor, dar nu prin credință. Asta nu înseamnă că o credință nu poate fi superioară altora. Credințele între ele pot fi și trebuie comparate. În schimb nu trebuie comparate popoarele între ele și mai ales, nu trebuie confundată credința unui popor cu poporul însuși.

Toate popoarele au fost făcute de Dumnezeu ca să fie bune, deoarece peste tot sunt oameni, dar nu toate credințele sunt bune, deoarece numai una a fost dată de Dumnezeu să fie bună. Putem compara, de exemplu, șamanismul și krișnismul, politeismul grecilor antici și monoteismul islamic, pentru că toate aceste religii sunt "produse culturale", cum spunea Blaga, adică valori ale unui popor și ale unei tradiții. Ortodoxia nu este un produs, ea este un dar și o revelație dumnezeiască. De aceea, noi nu ne lăudăm că suntem ortodocși, ci lăudăm ortodoxia și-i mulțumim că ne mai rabdă. Atunci când ortodocșii invită pe cei ce aparțin altor tradiții religioase și culturale să vină la ortodoxie, ei nu se impun pe ei altora, ci încearcă să împărtășească și celorlalți darul neprețuit pe care l-au primit, un dar comun destinat de dinaintea istoriei tuturor oamenilor, chiar și celor care încă mai luptă cu ortodoxia. Ortodocșii nici măcar nu știu să facă prozelitism, ei sunt ca niște copii care nu știu să explice în cuvinte obiectul bucuriei lor și de aceea nu sunt înțeleși. Prin mila lui Dumnezeu, poporul român a îmbrățișat ortodoxia în majoritatea sa. Tradiția culturală și morală a poporului nostru s-a zidit pe valorile orto-

doxiei. Nouă ne este scumpă și apropiată Evanghelia lui Hristos, noi înțelegem că în ea se povestește despre noi. Asta ne spune despre o predispoziție a românilor pentru ortodoxie. Aceasta este credința noastră firească. Nouă ne este străin și neînțeles un Krișna cu 16800 de neveste ciobănițe gopi, orice român zâmbește atunci când aude de un astfel de "dumnezeu" și înțelege că Krișna este un păcălici, un personaj folcloric. Oricine își dă seama că cu un astfel de ideal nu ajungi departe și credem că mai ales femeile ar avea dreptul să se supere. N-aș vrea să înșiruiesc acum mai mulți din acești dumnezei-păcălici care unui moldovean, român sau rus, georgian, iugoslav nu-i pot trezi respect nici simpatie, decât prin violarea propriei sale ierarhii valorice.

Nu știu dacă o oră de religie pe săptămână, în condițiile vieții actuale, ar putea schimba mentalitatea unui copil, dar se vorbește tot mai mult despre introducerea religiei în școală. Bineînțeles, am vrea să fie religia ortodoxă. Faptul însă revoltă pe foarte mulți dintre părinți. Deoarece ei nu sunt religioși. Un lucru însă vreau să-l subliniez. Observați că ziarele în care se publică articole împotriva "indoctrinării" ortodoxe sunt pline de anunțuri ce fac publicitate vrăjitoarelor și ghicitoarelor în cărți, iar mamele care se revoltă împotriva religiozității nu ies din casă până nu-și ascultă horoscopul pe ziua respectivă. Copiii pe care ele îi protejează cu atâta vehemență de religia ortodoxă se uită la filme despre potirul Graalului sau vizitele extraterestre. Este de bon și bun ton când cineva folosește în vorbire cuvintele de felul "corpul astral", "energia cundalini", "câmpul bioenergetic", dar e rușinos a vorbi de Sfântul Duh și despre pocăință. Este foarte de răs când un credincios stă în genunchi într-o biserică, dar este

extraordinar când cineva stă în "lotus" într-o cameră afumată cu bețe chinezești.

Apropo, încă n-am auzit pe nimeni să i se facă rău de la mirosul de bețe chinezești, de la tămâie însă i-i rău la toată lumea! Nu vreau să mai vorbesc de cei care stau în cap sau cu picioarele după ceafă și în același timp râd de ortodocși că se roagă în genunchi. Un lucru am vrut să înțelegem din cele spuse până acum, că noi nu avem nimic comun cu celelalte religii și nu trebuie să ne grăbim să le ieșim în întâmpinare.

Cum poate să pară budismul sau krișnismul o credință mai "intelectualistă" decât ortodoxia? Lucrul acesta îl poate spune numai cineva care nu știe nimic nici despre unele, nici despre altele. Noi ar trebui să ne dezvățăm să studiem istoria religiilor din gazetele cu fete goale sau, în cel mai bun caz, din desenele animate protestante de tipul "Cartea cărților". Ne pare rău că la noi în țară chiar cei care elaborează proiecte de învățământ își culeg cunoștințele anume din astfel de izvoare. Vreau să mă refer în câteva cuvinte la "Conceptul creștin de educație - idealul românilor de pretutindeni" elaborat de domnul Virgil Mândăcanu. Proiectul a fost prezentat la un simpozion internațional desfășurat în zilele 13-14 mai în incinta Universității Pedagogice "Ion Creangă" din Chișinău.

Doi termeni cunoscuți și dragi ne atrag atenția în formularea noului concept: creștin și român. Dar nu mai puțin se observă în această formulare absența cuvântului "ortodox". Pentru cei care au fost la simpozion faptul nu necesită explicații.

Credem că și pentru cei care vor răsfoi cele două volume în care se conțin lucrările participanților. Să fim mai direcți, proiectul nu numai că este anti-ortodox,

ci credem că în spatele lui, pe lângă musulmani și reprezentanți ai sectelor orientale care semnează articole, mai sunt și multe persoane care au probleme cu pronunțarea literei "R".

Din această cauză mai corect ar fi să numim acest proiect "Conceptul anti-ortodox de educație - idealul știm noi cui de pretutindeni". Este curios că redactori-parlamentari ai unor publicații care au ca siglă pe Sf. Ștefan cel Mare cu crucea, deși publică energic articole împotriva Patriarhiei Ortodoxe Ruse, gă-sesc de cuviință să se alieze cu musulmani și mooniști în propovăduirea "idealurilor românilor de pretutindeni". Este foarte trist că ceea ce nu au reușit să facă musulmanii pe vremea lui Ștefan cel Mare cu sabia, "urmașii urmașilor lui" îngăduie să se facă cu puțină cerneală. Poate că este mai bine ca tirajul acestor cărți să fie dat la topit, nu numai pentru a salva poporul de o epidemie spi-rituală și sufletească, ci și pentru a salva onoarea unei instituții care are menirea să lanseze pedagogi, fie chiar și pentru reputația profesională personală a domnului Virgil Mândăcanu.

Ne pare rău că și unele persoane cărora le pare că reprezintă Biserica Ortodoxă nu se lasă de ocupația de a elabora proiecte, mă refer la proiectul d-lui Bujor "Arta de a deveni Om". Regretabil este și faptul că preoții și teologii Bisericii Ortodoxe practic nu au avut posibilitatea să participe la dezbateri, deoarece dejunul de la ora 8.00 din programul de duminică al Simpozionului coincidea cu începerea sfintei Liturghii în bisericile din Chișinău. Ne pare rău de foarte multe lucruri care s-au petrecut acolo și care ar fi putut să fie altfel.

Hristos a înviat!

Monah SAVATIE (Baștovoii)

LA TOȚI OAMENII CA LA OAMENI, NUMAI LA NOI CA LA NEOAMENI

Aceste cuvinte se potrivesc de mi*nune modificărilor din «Legea Învățământului», făcute în anul 2000 de parlamentarii noștri, unde în articolul 4, alineatul 4 se prevede că elevii în loc de religie vor studia cursul de «educație moral-spirituală».

Gine s-a gândit la așa ceva și cum se vor numi manualele?

Gercetează-i, Doamne!

Gât de frumos sună denumirea «Manual de religie»!

Gare va fi conținutul manualului?

Și oare nu va aduce el neliniște în societate?

Sau poate se plănuiește ca lecțiile să fie ținute de reprezentanții unei secte, care are bani mulți, sau poate chiar de comuniști? Gă doar este cunoscut că și aceștia pretind că au educație moral-spirituală.

Bieții noștri copii, nici acum nu vor avea posibilitatea să cunoască adevărata credință în Dumnezeu, fiindcă numai preoții cu o pregătire corespunzătoare pot să-i îndrepte pe o cale dreaptă. Dar

această posibilitate este ratată, deoarece atât planul și conținutul cursului propus, cât și pregătirea profesorilor se declară a fi prerogativa Ministerului Educației.

Pentru «Gurierul Ortodox» a consemnat Vasile Rotaru, consilier la biserica «Acoperământul Maicii Domnului» din comuna Izvoare, Bălți (Alte materiale propuse de fratele Vasile Rotaru vor fi publicate în numerele următoare.)

1 IUNIE – CLIPE FERICITE PENTRU TOȚI COPIII

Suntem în pragul unei sărbători așteptate de către toți copiii lumii – 1 iunie, Ziua Internațională a Copiilor. În această zi părinții bucură inimile celor mici cu sfaturi înțelepte și duioase, cu daruri după posibilități.

Dar ce fac cei de la casele de copii, de la orfelinate, care sunt lipsiți de dragostea părintească? Anume în aceste clipe grele le vine în ajutor adevăratul Părinte - Dumnezeu nostru. El face ca și inimile lor să se bucure, să simtă căldura celor de alături. Iată ce gândesc despre această sărbătoare elevii ce studiază religia:

„Copiii întotdeauna au fost un simbol al curățeniei sufletești, al dreptății și adevărului. În această zi orice

copil trebuie să poarte un zâmbet înflorit în inima sa, bucurându-se de harul coborât asupra lor de către Domnul Dumnezeu nostru. Însă mulți copii sunt necăjiți, că sunt lipsiți de niște părinți iubitori. Ei așteaptă măcar câteva clipe fericite, trăite în sânul unei familii care i-ar adopta” (Vlad Nemerenco)

„Această zi le aparține atât copiilor din familii bogate, cât și celor din casele de copii. Eu L-aș ruga pe Dumnezeu să ne dea tuturor copiilor sănătate și un pic de bucurie. Dacă ar fi posibil ca unii oameni cu putere, care fac parte din Parlament, să aducă măcar puțină bucurie în sufletele celor neajutorați” (Mariana

Anton)

„Eu cred că această sărbătoare este a tuturor copiilor, cu o soartă mai bună sau mai rea. Sper că Dumnezeu ne iubește pe toți și ne dorește doar tot ce e frumos și bine în această scurtă viață. Societatea ar trebui, însă, să se ocupe de soarta copiilor de stradă. Dumnezeu are un loc cât de mic pentru fiecare din noi, deci sărbătoarea aceasta trebuie să fie de neuitat pentru toți” (Emilia Cihodaru).

„1 iunie este sărbătoarea copilului, care plutește ca o corabie pe oceanul vieții.

Ești copil, ești o ființă,
Speranțele ți-aduc voință,
Doar iubirea și mângâierea

Îți pot aduce fericirea” (Tatiana Guțu)

„În această zi Dumnezeu este cu toți copiii, se bucură împreună cu ei. Viitorul unui copil depinde de Cel de sus. De aceea Lui trebuie să-I mulțumim pentru toate” (Irina Grițean).

Acestea sunt gândurile elevilor clasei a VII-a „F” din liceul „Mihai Viteazul”.

Mă alătur și eu acestor doleanțe ale copiilor și le doresc, la rândul meu, multă căldură sufletească de la cei apropiați, sănătate și ajutor de la Domnul și o vacanță plăcută.

Viorel Cojocaru, student în a. III la
Academia Teologică din Chișinău,
profesor de religie

ACEASTA ESTE ZIUA PE CARE A FĂCUT-O DOMNUL, SĂ NE BUCURĂM ȘI SĂ NE VESELEM ÎNTR-ÎNSA

Pe data de 5 mai 2000, în sala mare a Teatrului „Licurici” s-a desfășurat concertul de Paști cu genericul „Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într-însa”. În program a fost inclus

scenariul li-terar-muzical „Cu Domnul spre Golgota”, realizat de elevii clasei a IV-a „A” a școlii nr. 87 (sectorul Ciocana) și elevii clasei a VIII-a „B” din Liceul Teoretic „Gh. Asachi”.

Un frumos buchet de cântece pascale a înviorat sufletele micuților creștini. Au evoluat: corul de copii al bisericii „Sf. Dumitru” (Chișinău), corul de copii al Școlii-internat nr. 2 (Chișinău), corul de fete al Liceului Teologic din Suruceni și corul de copii al bisericii „Adormirea Maicii Domnului” din Sângera.

Serbarea a fost deschisă de către ÎPS Vladimir, Mitropolit al Chișinăului și al întregii Moldove,

care a menționat importanța colaborării corpului didactic cu Biserica Ortodoxă în problema educației copiilor în spiritul valorilor creștine.

Părintele Vasile Ciobanu, secretar responsabil al „Curierului Ortodox” a menționat rolul educativ al religiei ortodoxe și le-a vorbit copiilor cum ar trebui să fie un creștin adevărat. Doar prin eforturi comune vom îndeplini porunca lăsată de Mântuitorul: „Lăsați copiii să vină la mine și nu-i opriți, căci a unora ca aceștia este Împărăția Cerului”.

Liliana Trohin,
învățătoare de religie

SĂRBĂTOAREA SĂRBĂTORILOR LA EDINEȚ

Pentru noi, creștinii ortodocși, Paștile sau Învierea Domnului este sărbătoarea sărbătorilor, praznicul luminat, baza credinței noastre.

Învierea Domnului a fost sărbătorită și în catedrala „Sf. Vasile” din orașul Edineț. Acest locaș sfânt cu vechi tradiții bisericești și cu o istorie de mai mult de un secol, în aceea noapte a Învierii a rețrăit o adevărată deșteptare spirituală. În incinta catedralei s-a produs un eveniment demn de menționat, despre care mulți credincioși înaintați în vârstă spuneau că demult nu au mai avut clipe de așa mare bucurie duhovnicească.

Și în aspectul exterior al catedralei în noaptea Învierii s-au produs schimbări: pe clopotniță și pe brazii din fața bisericii au fost amplasate

ghirlande de lumini strălucitoare, iar la difuzoare mulțimea de creștini din afara bisericii puteau audia slujba. Dar cea mai impresionantă a fost atmosfera de rugăciune, produsă de soborul de preoți împreună cu toți credincioșii, cât și de corul catedralei, condus de regentul Vitalie Rusu.

Aș vrea să închei această relatare cu o mulțumire din suflet pentru acest ziar și vă felicit din toată inima, că în aceste vremuri grele ați reușit să publicați și cel deal sutele număr al „Curierului Ortodox”. Vă doresc pace și sănătate în casele Dumneavoastră. Dumnezeu să vă ajute!

Mihail Bortă, elev în clasa a X-a „B”,
Liceul Teoretic Român „Pan Halippa”,
or. Edineț.

Paștele este sărbătoarea ce aduce lumină, căldură și bucurie în fiecare casă, în inima fiecărui om și mai ales în sufletul fiecărui copil.

Anume în aceste luminate zile în Chișinău au avut loc numeroase concerte pascale, organizate de copii pentru copii.

„Icoana din sufletul meu” – sub acest generic, în Sala cu Orgă, a avut loc un act de binefacere, susținut de Ministerul Culturii și fundația „Brândușele Speranței”. A devenit deja o tradiție organizarea acestui concert pentru copiii de la diferite internate. Pentru ei au evoluat diferite colective corale de copii din republică. Ne bucură faptul că am putut con-

la acest concert. Când mă gândeam la ieșirea în fața publicului, aveam emoții. Dar a fost foarte plăcut, când priveam în sală și toți ascultau cu atenție” (Nicolae Cobasnean).

„Concertul a fost foarte frumos și interesant. Aș dori să se mai organizeze asemenea

manifestări și pentru alți copii orfani sau bolnavi”

frică, emoții, tremurici. Eram toată dedicată programului de concert, consacrat Sfințelor Paști, Învierii Domnului.

Cel mai plăcut moment a fost împărțirea cadourilor. Mai întâi le-au primit copiii de la orfelinat, apoi și celelalte coruri.

Mi-a rămas o

amintire foarte frumoasă despre Săptămâna

O SĂRBĂTOARE PENTRU TOȚI COPIII

tribui și noi la acest act de binefacere, printr-un concert.

În aceeași săptămână un alt frumos concert Pascal pentru copii s-a desfășurat în incinta teatrului „Licurici”, organizat de către elevii ai mai multor licee.

„Am fost foarte bucuroși, că am avut ocazia să particip și eu

(Ion Ciobanu).

„În Sala cu Orgă au avut loc numeroase concerte, însă anul acesta pentru prima dată am evoluat și eu cu surioara și ceilalți copii ai corului. Ajungând în sală, îmi tremurau genunchii, de parcă eram la examen, aveam emoții... Însă, urcând pe scenă și văzând mâinile dirijoarei, am uitat de

Luminată – 2000. Mă bucur mult că am participat la aceste concerte” (Veronica-Diana Malacova).

Rămânem, deci, în așteptarea noilor concerte, la care ar participa și alte coruri bisericesti de copii din întreaga republică.

Corul mic de copii,
biserica „Sf. Dumitru”

Vreau, copii, să stau de vorbă cu voi despre rugăciune. Știți voi cum să vă deprindeți cu ea? Mai întâi trebuie să vă rugați puțin, dar cât se poate de des. Rugăciunea se aseamănă cu o scânteie: cu timpul ea poate să se transforme într-o flacără puternică. Pentru aceasta va trebui să vă osteniți neîncetat, e nevoie de timp și iscusință. Să luăm, spre exemplu, două bucăți de cărbune: unul să fie aprins, iar altul nu. Încercați să-l aprindeți pe cel stins cu primul. Ce trebuie să faceți pentru aceasta? Lipiți cărbunele stins de cel aprins, dar chiar și atingându-l, el nu se va aprinde până când voi nu veți sufla cu stăruință și neîn-cetat.

Vă dați seama, de cât timp e nevoie, câtă muncă și răbdare trebuie să depuneți pentru a-l aprinde?

Și iată vă spun, copilașilor, că

rugăciunea este foc și vă mai spun că ea este asemenea cărbunelui aprins, iar inimile noastre sunt ca cărbunele stins. De

COPILOR DESPRE RUGĂCIUNE

aceea trebuie să ne rugăm zilnic, e la fel cum am atinge cărbunele stins al inimii noastre de cărbunele aprins al rugăciunii.

Credeți-mă, copii, dacă mă veți asculta și vă veți ruga în fiecare zi câte puțin, dar permanent, atunci și inimile voastre se vor aprinde de focul dumnezeiesc, dar să nu întrerupeți rugăciunea, adică o zi să vă rugați, iar alta nu, căci după întreruperea rugăciunii urmează lenea.

Începeți a vă ruga așa: mai întâi faceți trei închinăciuni, zicând: „Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătosul”, și vă închinați o dată. Apoi ziceți: „Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-mă pe

mine, păcătosul”, și iarăși faceți o închinăciune. Urmează o rugăciune adresată sfântului, numele căruia îl porți. Așa continuați să faceți în fiecare zi și o să observați că la început o să vă fie greu, iar dacă o să fiți insistenți, veți simți dulceața rugăciunii.

Adresați-vă lui Dumnezeu ca unui Tată. El este bun și le știe pe toate, El vă iubește cum își iubește mama copiii. Rugați-vă, copii, cât mai des și cereți sănătate pentru părinți, rude, apropiați. În fiecare seară analizați-vă faptele voastre din decursul zilei. Cele rele străduiți-vă să nu le repetați. Rugați-vă cât mai des și Dumnezeu vă va ocroti întreaga viață.

Episcopul Iacov de Saratov

GREȘINȚA GREȘINĂ FĂRĂ FAPTE BUNE ESTE ZĂDĂRNICĂ

Mergând prin parohia sa, un preot l-a auzit pe un copil vorbind urât cu prietenii săi de joacă și înjurând. Oprindu-se, l-a întrebat:

- Dacă cineva ar vorbi în limba engleză, ce ai crede despre el?

- Că este un englez, a răspuns băiatul.

- Nu crezi că la fel este și cel care vorbește „limba lui Dumnezeu”? Un creștin adevărat spune doar

COPILUL ȘI PREOTUL

cuvinte frumoase și folositoare. De la omul rău, dimpotrivă, nu auzi decât cuvinte urâte, înjurături și minciuni. Cum este sufletul omului, așa sunt și vorbele sale.

Fii atent ce spui, fiindcă mai devreme sau mai târziu vei ajunge între cei a căror limbă o vorbești. Poți ajunge între păcătoși și diavoli, sau între îngeri și sfinți.

“Omul este o corabie mică, în care se află lei și balauri, otravă și răutate, cărări bolnave și prăpăstii fără sfârșit. Dar tot acolo este și Dumnezeu, sunt și îngerii, viața și împărăția Domnului, lumina și Apostolii, cetățile cerești și comorile de har; acolo, în sufletul omului, sunt toate”. „(Sfântul Macarie)

De ești creștin, dar pe vecin
u nu-l ajuți și nu-l cinstești,
Sau pe bogat îl pizmuești
și pe sărac nu-l miluiești,
Creștin zădărnice te numești.

De ești creștin, dar nu muncești,
Și munca altuia râvnești,
Biserica o ocolești,
De suflet nu te îngrijești,
Creștin zădărnice te numești.

De ești creștin, dar prigonești,
În nedreptate tu trăiești,
Cu răutate te mândrești,
Pe oameni tu îi învrăjbești,
Creștin zădărnice te numești.

De ești creștin cu-adevărat,
Desparte-te de-al tău păcat,
Cu Duhul Sfânt să viețuiești,
Cu lumea-n pace să trăiești,
Și-atunci creștin tu te numești.

Sandu Neagu

FILE DE

ABECEDAR

CREȘTIN

Completări pătrățelele libere

1. Obiectul pe care preotul îl folosește la tămâiere, în diferite momente ale slujbelor religioase este:

C □ □ □ L □ □ □ A

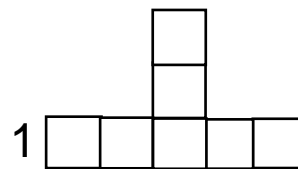
2. Peretele de lemn sau de zid care desparte altarul de naos și care este împodobit cu icoane se numește:

C □ □ □ □ □ T □ □ □ □ A sau

I □ □ □ O □ □ □ S

Din faptele Sfintilor Apostoli

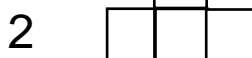
ORIZONTAL

1. Una din localitățile unde Sfântul Apostol Pavel a poposit în timpul primei călătorii misionare.

2. La Cincizecime, Apostolii au primit acest dar.

VERTICAL

Însoțitorul Apostolului Pavel în prima călătorie misionară.

ÎNĂLȚAREA DOMNULUI

(începutul în pag. 1)

La fel ca la Botez și la Schimbarea la Față, și la Înălțare apare norul de lumină, simbol al prezenței lui Dumnezeu în lume și implicit al teofaniilor din Vechiul și Noul Testament.

Cei doi bărbați în veșminte luminoase, doi Îngeri la fel ca și la Înviere, sau după alți exegeți chiar cei doi martori al Schimbării la Față, Moise și Ilie, au rolul de a explica minunea petrecută pe Muntele Măslinilor, și anume că Fiul Omului, venit pe pământ din slava cerului, se reîntoarce biruitor și plin de măreție în cer și sade de-a dreapta Părintelui Ceresc, conform celor spuse de psalmistul David (Ps. 109, 1).

Martorii cerești ai Înălțării Domnului le explică, în același timp, martoriilor pământești, deci Apostolilor și celor care erau împreună cu ei, și faptul că Înălțarea este un preludiv al Parusiei Domnului, adică a celei de a doua veniri. Hristos Cel Înviat rămâne în cer în așteptarea manifestării Sale finale (Col. 3, 1-4), adică cea de-a doua venire a Sa, când

se va întoarce tot așa cum a plecat (Fapte 1, 11), coborând din cer (1 Tes. 4, 16), venind pe norii cerului (Apoc. 1, 7), iar aleșii Săi vor urca și ei într-o întâmpinare a Domnului în văzduh (1 Tes. 4, 17).

Prin Învierea Sa din morți, ca biruitor asupra iadului, Hristos Cel Înălțat la cer a inaugurat un nou mod de viață - o viață cu și în Dumnezeu.

Prin Înviere și prin Înălțare Hristos intră primul în noua viață și în cerul nou și pământul nou, pentru a pregăti un loc aleșilor Săi, apoi se va întoarce să-i ia împreună cu El, ca să fie de-a pururi cu El în ceruri (Ioan 14, 2).

În așteptarea acestei noi vieți la care toți suntem chemați, cei botezați în numele Sf. Treimi, trebuie să rămânem uniți prin credința și prin Sf. Taine cu Domnul Cel Înviat și Înălțat la cer.

Înviați încă de acum și înălțați la cer împreună cu Hristos (Ef. 2, 6), noi, creștinii, ținim către cele de sus, căci adevărata noastră viață este „ascunsă cu Hristos în Dumnezeu” (Col. 3,

1), iar cetatea noastră este „sus în ceruri” (Filipeni 3, 20), iar idealul nostru este „omul ceresc” (1 Cor. 15).

Într-o lume care se afundă tot mai mult în bezna păcatelor, a nelegiuirilor și a deznădejdiei, Înălțarea la cer este un simbol pentru o continuă strădanie de a ne urca spre cer, spre Înălțimea binefăcătoare a Adevărului Suprem care este Hristos, și în același timp de a „ne înstrăina din lumea cea deșartă și mintea spre cele dumnezeiești să o suim, pentru ca Dumnezeu să ne ridice la ceruri”, cum rostim în condacul Acatistului Mântuitorului.

Pentru fiecare dintre noi ziua Înălțării, care este în tradiția poporului nostru și o Zi a eroilor, să fie și un prilej de rememorare a faptelor de glorie și a jertfei înaintașilor noștri, și un imbold de a iubi, a cunoaște și mai mult pe Hristos și învățătura Lui cea dumnezeiască, de a cinsti și a pomeni din neam în neam faptele nepieritoare ale sfinților noștri înaintași.

Arhidiacon Visarion Balțat

MINUNILE
SECOLULUI XX

SÂNGELE SFÂNTULUI MUCENIC IANUARIE

Sfântul despre care vorbim, renumit făcător de minuni, patron al orașului Neapole și apărător al regiunii Campagna, a trăit în urmă cu 17 secole. Era păstor al oilor lui Hristos, adică episcop, în ținutul Venevento (Italia de Sud). La 19

afă acolo mii de oameni din toată Italia, clerici, oameni din popor, autorități și conducători, carabinieri, ziarști, camere de televiziune, până și mulți necredincioși și curioși.

Uimitoarea lichefiere începe dintr-un punct, alteori din mijloc, alteori din margine și se extinde în toată masa de sânge. De asemenea, aceasta poate să se producă devreme sau târziu. De obicei, după o jumătate de oră sau o oră de la începerea Sfintei Liturghii. Sângele lichefiat se păstrează în această stare multe ore, uneori și mai multe zile. Revenirea la solidificare se produce treptat: lichid - semilichid - ca aluatul - solid.

Minunea se împlinește și la 31 mai, când se sărbătorește mutarea moaștelor Sfântului.

Dacă în vreun an nu se produce, ca de exemplu în 1944, este considerat semn rău. O condiție obligatorie pentru ca lichefierea să aibă loc, este să se afle aproape icoana Sfântului.

Uneori miracolul acesta ia o altă formă. Pe materia lichefiată apar bule de aer roșii. Atunci spun oamenii că „sângele Sfântului fierbe”.

Și altceva uimitor: la Potioli, un oraș pitoresc din golful Neapole (în antichitate colonie a grecilor din Kymi), într-o biserică a Sfântului Ianuarie se păstrează marmura pe care i s-a tăiat capul. Este vopsită într-o culoare roșie-ruginie. Așadar, când la Neapole are loc lichefierea sângelui, această placă de marmură capătă o culoare intensă roșie-sângerie. Arată ca însângerată, stropită cu sânge aburind.

În legătură cu lichefierea sângelui Sfântului Ianuarie, știința omenească nu poate spune nimic. Ce să spună? O masă de materie moartă, o esență solidă, pe neașteptate prinde viață, își schimbă culoarea, volumul, greutatea, particula-ritățile, ca să revină iar la starea de mai înainte, și să se repete acest lucru de veacuri? Toate datele biologice se anulează. Nici o explicație științifică nu poate să arunce lumină asupra acestui fenomen.

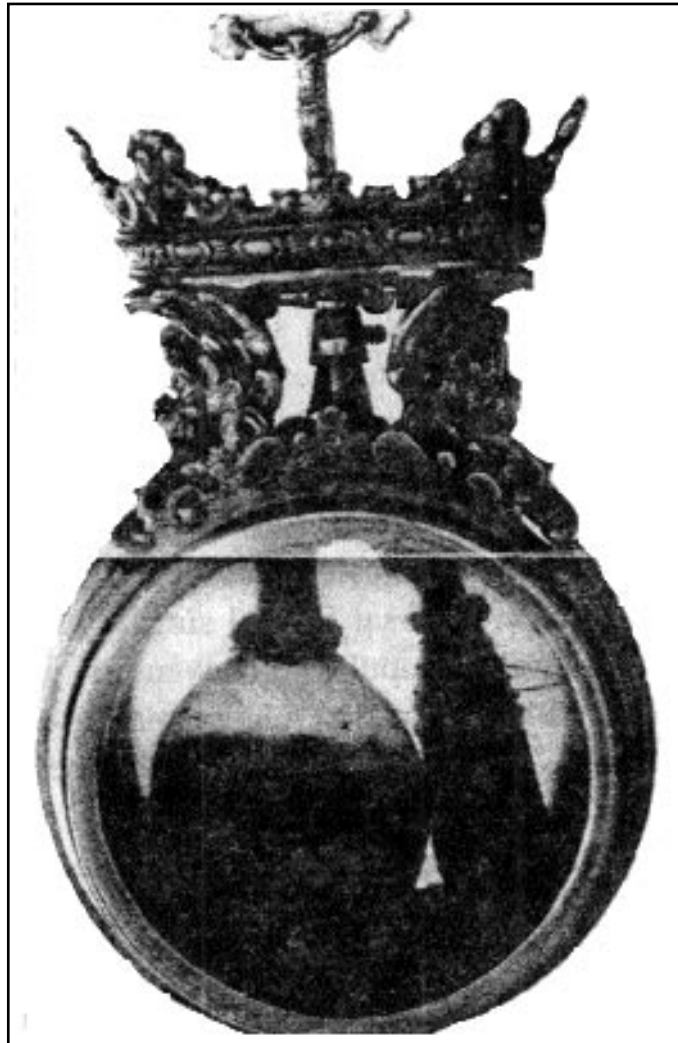
Singura interpretare este credința în atotputernicia lui Dumnezeu, Care stăpânește toate legile naturale. De altfel, pentru El și-a vărsat Sfântul sângele lui. Iar călăii lui, ucigându-l pe

episcopul de Venevento și pe alți creștini, credeau că lovesc în Biserica Creștină. S-a întâmplat însă contrariul. I-au făcut cea mai mare binefacere. Au împodobit-o de eroi și martiri și minuni.

septembrie 305, credința lui creștină l-a costat moartea martirică prin tăierea capului (izbucnise pe atunci prigoana îngrozitoare a lui Dioclețian împotriva creștinilor).

Creștinii au strâns o parte din sângele lui, care astăzi se păstrează în două sticle mici, într-un vas de sticlă, în marea biserică ce-i poartă numele, la Neapole. Este o masă de culoare neagră-roșietică, ca un burete. Dar când este sărbătoarea Sfântului, la 19 septembrie, are loc o minune fără precedent: sângele întărit și uscat devine lichid, lucru care răspândește în rândurile mulțimii numeroase de credincioși, care umplu biserica, cea mai mare bucurie. În ziua aceea se

Fotografatul italian Dina Jurach a fotografiat de aproape, pentru prima dată, pentru ziarul „Domenica dell'corriere”(02.10.1975), sângele Sfântului Ianuarie chiar în momentul în care începea să se lichefieze

Să notăm că Sfântul Ianuarie, după ce a fost martirizat la 305, a aparținut Bisericii lui Hristos, care era una singură, nedespărțită.

Arhimandrit Daniil Gouvalis

În anul 1900 s-au produs evenimente de cotitură în destinul istoric al Chinei. Anul acela s-a făcut cunoscut prin faptul că a fost perioada celor mai crunte acțiuni ale ihetuanilor - o mișcare în esență religioasă, dar care datorită traducerii nereușite a englezilor este cunoscută mai mult ca "mișcarea boxerilor". Ea a fost orientată împotriva străinilor, a căror influență asupra vieții Imperiului Chinez s-a intensificat odată cu pătrunderea misiunilor occidentale. Ideologia acestei răscoale era anticreștină. Fiul primului sfânt mucenic chinez Mitrofan Țziciunea, ucis de către ihetuani, protoiereul Serghie Cean, care prin minune s-a salvat, scria mai târziu despre ihetuani următoarele: "Aceasta a fost o asociație cu organizare de comună (masa obștească) și care ademenea populația, propagând învățătura sa despre forțele supranaturale în scopul elogiilor Chinei și nimicirii străinilor, aceștia fiind numiți diavoli, iar chinezii botezați - talpa iadului, iar cei nebotezați, dar care aveau legături cu ei - talpa iadului de gradul doi; boxerii erau luați drept oaste cerească".

Ihetuanii amenajau pretutindeni locașuri în scopuri idolatrice și săvârșeau acolo aduceri de jertfe. Autoritățile oficiale ale Chinei, până în primăvara anului 1900, au protejat misiunile străine, însă la începutul verii aceleiași an împărăteasa Țîsi a ordonat forțelor armate să susțină răscoala din capitală. Funcționarii suspectați de legături cu străinii au fost executați. Toți străinii din provincii fugiseră în Beijing, căutând să-și salveze viața în cartierul ambasadelor din capitala Chinei. Atunci când răscoala a cuprins întreaga capitală, șeful Misiunii Spirituale Ruse, arhimandritul Inokentie (Figurovski) și colaboratorii săi au părăsit Băiguani, mutându-se cu traiul la ambasada Rusiei. Ei luaseră cu sine doar o veche icoană a Sf. Nicolae de Mojaisk, adusă de la Albazin încă la 1685 de părintele Maxim Leontiev, inclusiv obiecte bisericesti de valoare.

Guvernul chinez a trimis pentru paza Misiunii 10 sulitași, însă la 11 iunie Misiunea fusese incendiată și a ars până la temelie cu tot ce era acolo: biblioteca, arhiva și sacristia. Ihetuanii au supus chinurilor 222 chinezi ortodocși, aceștia devenind primii sfinți martiri chinezi. Printre ei se numără și sfântul mucenic - preotul Mitrofan, primul preot chinez, hirotonit în Japonia de către sfântul Nicolae de Mojaisk, propovăduitor al Ortodoxiei în Japonia.

În continuare urmează descrierea distrugerea localității Băiguani, luată din articolul "Materiale despre martirii din China", care constituie o parte a însemnărilor protoiereului Serghie Cean, martor ocular al acelor zile înspăimântătoare.

"În zilele acelea, de la 13 până la 27 mai, știrile despre boxerii se făceau auzite din ce în ce mai aproape. Pe străzi au început să apară boxerii cu banderole roșii la mâini și picioare, care treceau în gloate sau mărșăluind militărește. Unii dintre ei încercau să pătrundă cu trăsura în cartierul ambasadelor. Unul fuseseră deja reținuți în ambasada nemțească. În seara zilei de 17 mai, iar după numărătura rusească la 31 mai, la ora 8 seara, a început incendierea clădirilor Misiunii. Răscoala, începând cu împrejurimile și cu partea sudică a orașului, au incendiat nu numai casele locuite de europeni, dar și cartierele populare de chinezii creștini. Întreaga vale în care e situat orașul Beijing s-a luminat fiind învăluită de flăcări. Peste tot domnea o atmosferă de oroare, se auzeau țipete și geamăt.

În aceeași noapte sute de boxerii, cărora li se alăturase gloate de cerșetori și săraci, s-au îndreptat spre Băiguani, iar apropiindu-se, căpeteniile boxerilor au început să-i incite pe toți să strige "șă" - „ucide” (creștinii) și atunci, se pare, nu era nici un om care să nu fi strigat "șă".

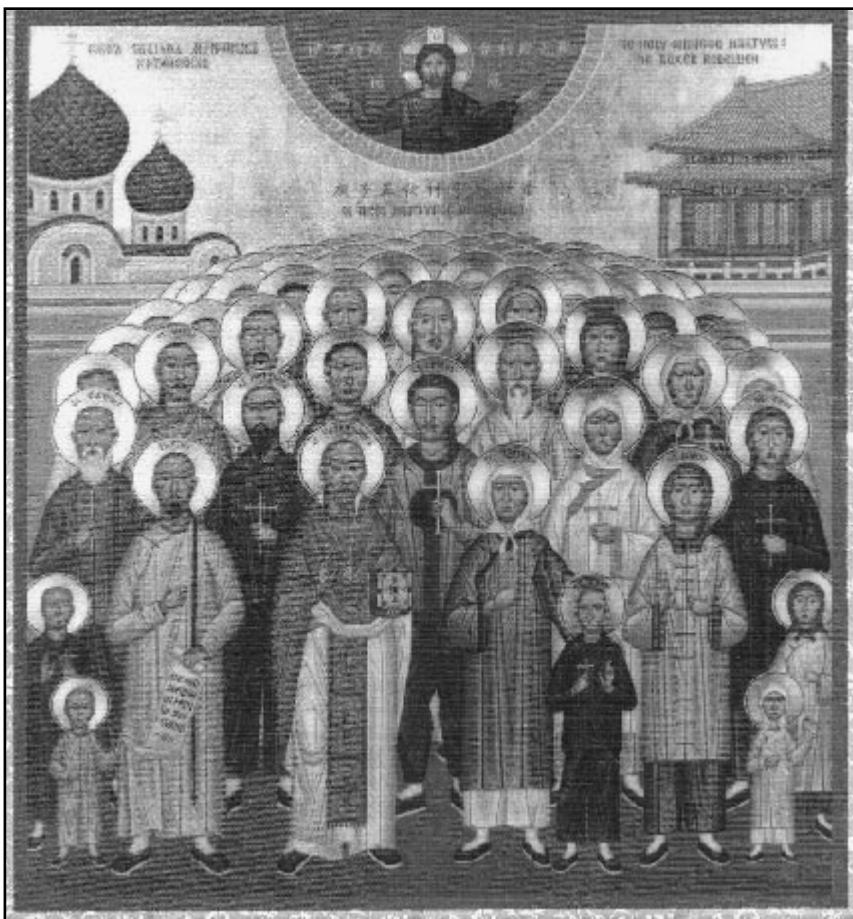
La ora nouă dimineața în orașul sudic s-a răspândit vestea că boxerii în curând vor veni încoace. Am trimis să-i înștiințeze despre aceasta pe creștini. Mulți creștini s-au întors pe la casele lor, iar alții dimpotrivă, s-au retras din case. Frica ne face să ne unim. M-au urmat mai bine de treizeci de oameni și am pornit pe lângă colțul de nord-est al zidului orașenesc în direcția sud. La scurt timp am văzut mulțimi de oameni înaintând dinspre sud

spre han cu felinare și făclii în mâini. Înainte de sosirea boxerilor soldații chinezi de gardă mergeau în jurul Misiunii, împușcând din arme, iar când sau apropiat răscoala, s-au năpustit împreună cu dâșii să devasteze construcțiile, ca după aceea să se vadă limbi de foc și fum. Vecinii spuneau că la incendierea bisericii erau vreo 20 de oameni. Când am ajuns la strada Dunciumen, soldații de la post ne consolau, spunându-ne că regretă distrugerea creștinilor, că ei, creștinii, au venit la Beijing nu de voie bună, ci fiind luați prizonieri încă la începutul instaurării dinastiei de Manciu. Între orele 20 și 23 se mai auzeau strigăte, ce chemau la masacrarea creștinilor. Către miezul nopții totul s-a potolit, iar noi ne-am îndreptat

BISERICA PE SÂNGELE MARTIRILOR

spre casele noastre din apropierea hanului. Flăcările incendiului se mai avântau în sus, mai ales deasupra bisericii, de parcă văpaia ar fi înconjurat-o. Văzând aceasta, ne gândeam că pentru păcatele noastre Domnul a îngăduit arderea bisericii. Am stat cu toții acolo până dimineată și abia când a început să se lumineze ne-am împrăștiat pe la case".

Cu "toate acestea, principala zi a sfârșitului martiric al ortodocșilor chinezi a devenit ziua de 11 iunie 1900.

Icoana martirilor care în China au pătimit pentru Hristos

În continuare urmează mărturia șefului Misiunii:

"Încă în ajun pe toate străzile au fost răspândite proclamații, care chemau păgânii la masacrarea creștinilor, amenințându-i cu moartea pe cei care ar îndrăzni să-i ascundă. În noaptea de 11 spre 12 iunie boxerii cu făclii aprinse au invadat toate cartierele Beijingului, și asaltând locuințele creștinilor, îi înșfăcau pe nenorociți și-i torturau, impunându-i să se lepede de Hristos. Cuprinși de frica de chinuri și moarte, mulți s-au lepădat de Ortodoxie și, ca să-și salveze viața, i-au ridicat în slăvi pe idoli. Însă alții nu s-au înfricoșat de chinuri și cu bărbăție l-au mărturisit pe Hristos. Ei au îndurat chinuri îngrozitoare, spintecându-li-se pânțele, fiind decapitați sau arși în case de vii. Prigoana și nimicirea creștinilor au continuat și-n zilele următoare. După ce li se distrugau locuințele ei erau scoși în afara porților orașului, unde erau supuși unui interogatoriu și apoi arși pe rug. Potrivit relatărilor a înșiși păgânii - martori oculari, unii dintre chinezii ortodocși primeau moartea pătrunși de un surprinzător spirit de sacrificare. Catehizatorul ortodox Pavel Van, martirizat, și-a dat sufletul cu rugăciunea pe buze. Ia Vani, învățătoare la școala Misiunii, a fost torturată de două ori. Mai întâi boxerii au tăiat-o și, pe jumătate vie, au acoperit-o cu pământ. Când și-a revenit, geamătul ei a fost auzit de paznicul păgân, care a dus-o în ghereta de pază. Dar mai târziu boxerii iarăși s-au luat de ea și au chinuit-o până la moarte. În ambele cazuri Ia Vani l-a mărturisit cu bucurie pe Iisus Hristos în fața călăilor săi ...

Printre cei care au suferit pentru Iisus Hristos a fost și albașezii, urmașii acelor renumiți albașezii, care au adus lumina credinței ortodoxe a lui Hristos în anul 1685 în capitala Chinei — Beijing. Mulți creștini, pentru a scăpa de pericol, se ascundeau în casa preotului Mitrofan. Printre cei adunați erau și foști răuvoitori ai părintelui, dar el nu-i gonia. Văzându-i pe mulți slabi în credință, el îi îmbărbăta, spunându-le că veni-seră vremuri de răstribite și e greu să le ocolești. El însuși în mai multe rânduri se ducea să vadă biserica arsă. În seara zilei de 10 iunie, pe la orele 21, soldații și boxerii au înconjurat locuința părintelui Mitrofan, unde erau aproape 70 de creștini; cei mai puternici au fugit, iar părintele Mitrofan și mulți alții, în majoritate femei și copii, au rămas, fiind supuși chinurilor. Părintele Mitrofan ședea în

curte în fața casei; boxerii l-au torturat, acoperindu-i pieptul cu împunsături, apoi el a căzut în fața copacului de curmal. Vecinii l-au târât la locul unde s-a aflat casa de rugăciuni a Misiunii. Ulterior ieromonahul Avramie a ridicat trupul părintelui, iar în 1903, când pentru prima dată se prăznuia memoria mucenicilor, trupul lui, cu celelalte, a fost pus în bise-rica mucenicilor sub altar. Familia preotului Mitrofan era compusă din trei fii și soția Tatiana. În seara zilei de 10 iunie Tatiana a scăpat de boxerii cu ajutorul miresei fiului ei Isaia, dar la 11 iunie, a fost executată prin decapitare împreună cu alți 18 creștini. Isaia, de 23 de ani, a fost executat de către boxerii la 7 iulie, întrucât se știa că era creștin. Lui Ivan, alt fecior, de 8 ani, boxerii i-au tăiat umerii și i-au retezat degetele la mâini și picioare, i-au tăiat nasul și urechile. Mireasa fratelui său Isaia a reușit să-l salveze de la moarte, ascunzându-l într-un loc sigur. Întrebat dacă îl durea, el răspundea oamenilor că nu doare atunci când suferi pentru Hristos.

Protasie Cean și Irodion Siui, atunci încă necreștinați, mărturisesc că îl văzură pe acel băiețuș cu picioarele și umerii în răni, dar fiind iarăși luat de boxerii a mers fără urmă de frică.

Cei prezentați mai sus constituie doar o parte a listei chinezilor ortodocși, care au avut de suferit în urma evenimentelor de la 1900. Conducătorul Misiunii Spirituale din Beijing a înaintat Sf. Sinod a Bisericii Ortodoxe Ruse la 11 octombrie 1901 listele cu numele a 222 ortodocși chinezi martiri, uciși pentru dreapta credință, cerând concomitent permisiunea ca în amintirea lor: 1) să fie înălțată, pe locul fostei biserici a Misiunii din Beijing distruse de boxerii, o biserică în cinstea Tuturor Sfinților Mucenici a Bisericii Ortodoxe, cu cavou sub altar pentru îngroparea oaselor ortodocșilor chinezi supuși la chinuri; 2) să se fixeze pentru comunitatea ortodoxă din China, la data de 10 și 11 iunie, cinstirea

lor potrivit ritualului următor: la 10 iunie să se țină post strict, iar dacă data va coincide cu zilele de sâmbătă și duminică, atunci postul să fie transferat pentru prima vineri ce urmează, după care să se săvârșească liturgia pentru cei adormiți cu parastas în memoria ortodocșilor chinezi uciși, iar la 11 iunie - să se săvârșească cu deosebită evlavie serviciul divin pentru cinstirea Sfinților Mucenici ai Bisericii Ortodoxe, cu purtarea Sfintei Cruci pe la locurile masacrării chinezilor creștini sau în jurul bisericii, și cântarea irmoaselor respective, apoi a se rosti veșnica pomenire a tuturor acelor chinezi, care cu jertfire de sine, au suferit chinuri pentru dreapta credință ortodoxă.

Examinând cele expuse, Sf. Sinod a emis hotărârea Nr. 2874 din 22 aprilie 1902 în care s-a specificat: a se da binecuvântare numitei Misiuni pentru înfăptuirea propunerilor arhimandritului Inokentie cu referire la înveșnicirea pomenirii ortodocșilor chinezi martirizați pentru credință în timpul răscoalei boxerilor din China în anul 1900, prin înălțarea în Beijing a bisericii în cinstea Tuturor Sfinților Mucenici ai Bisericii Ortodoxe, cu cavou pentru îngroparea oaselor ortodocșilor uciși și fixarea pentru comunitatea ortodoxă din China a sărbătoririi anuale la 10 și 11 iunie, în ordinea prezentată în demers, cu săvârșirea în ultima din cele două zile, și dacă ar permite condițiile locale, purtarea Crucii pe la locurile exterminării ortodocșilor chinezi sau în jurul bisericii.

ÎNCĂ UN CREȘTIN OMORÂT PENTRU CREDINȚA SA

La 19-20 aprilie curent și-a desfășurat lucrările ședința de rând a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse, prezidată de Sanctitatea Sa Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii Alexii II.

In legătură cu asasinarea bestială, din motive religioase, la 24 martie 2000 de către un krișnait a ieromonahului Grigorie (Iakovlev), parohul bisericii „Sfânta Treime” din localitatea Tura, regiunea Krasnoiarsk, Sfântul Sinod a aprobat lansarea unei Declarații speciale, în care se expune atitudinea Bisericii Ortodoxe Ruse vis-a-vis de crima săvârșită.

Propunem în continuare textul acestei declarații.

DECLARAȚIA SFÂNTULUI SINOD AL BISERICII ORTODOXE RUSE

Vestea despre asasinatul firos din 21 martie al acestui an a ieromonahului Grigorie (Iakovlev), parohul bisericii „Sfânta Treime” din localitatea Tura (Evenkia, eparhia Krasnoiarsk), a zguduit profund credincioșii fideli Bisericii Ortodoxe Ruse și pe cetățenii noștri. Crima a fost comisă cu o bestialitate nemaivăzută, urmată de

acțiuni de sacrilegiu. Potrivit informației de ultimă oră, criminalul a atribuit celor făptuite un sens religios bine determinat.

Acest eveniment tragic constituie încă o manifestare elocventă a profunde crize spirituale în care se află astăzi societatea noastră. Criminalitatea în proporții deosebit de mari, pierderea reperelor valorilor general-umane de etică, propagarea violenței și nerespectarea legilor au devenit un sol propice pentru apariția diferitelor secte satanice și ocultе, care neagă va-loarea vieții umane, manifestându-și față de creștinism și principiile lui spirituale. Existența cultelor distructive reprezintă un pericol extraordinar pentru societate. Toleranța excesivă și neatenția continuă față de consecințele activității lor criminale se pot solda cu noi urmări imprevizibile dintre cele mai tragice.

Biserica e îndurerată de moartea violentă a ieromonahului Grigorie, fără să uite că prin sângele mucenicilor se consolidează Ortodoxia. Moartea pentru Hristos a încununat calea vieții celui adormit, care s-a consacrat pe deplin slujirii Domnului și oamenilor. Ne rugăm ca Dumnezeu Cel Atotmilostiv să-l odihnească cu dreptii pe robul Său ieromonahul Grigorie și să-i facă parte de pomenire veșnică.

ATENTAT CU BOMBE LA ISTAMBUL

29 aprilie 2000, Istanbul, Turcia

Agresori necunoscuți au aruncat două bombe la intrarea din spate a unei mici biserici ortodoxe. Una dintre bombe a explodat, cauzând distrugerii. Nimeni, însă, nu a fost rănit.

Vineri poliția a dezamorsat a doua bombă aruncată pe podeaua bisericii ortodoxe Ayayaniene din Istanbul. O a treia bombă, găsită într-o pungă de plastic la o școală ce aparține de Patriarhia Ecumenică Ortodoxă, a fost la fel dezamorsată.

Atacul a venit în ajunul sărbătorilor de Paști ale creștinilor ortodocși și a făcut poliția să mărească securitatea în jurul bisericilor ortodoxe de prin oraș.

Nu s-a stabilit cine poartă responsabilitatea pentru explozia care a distrus ușa din spate a bisericii și o mașină parcată prin apropiere. Poliția din Istanbul

a refuzat să dea vreun comentariu. Bisericile ortodoxe, de fapt, au suferit atacuri și mai înainte.

În 1998, un preot a fost rănit de o bombă aruncată la Patriarhia Ecumenică – sediul Patriarhului Bartolomeu I, conducătorul spiritual a 300 mln de creștini ortodocși din lume. În același an un slujitor al unei biserice fusesse omorât de niște agresori. Bănuiala căzuse pe grupările islamice radicale care îl acuză pe Patriarhul Bartolomeu că încearcă să creeze un stat ortodox pe teritoriul Turciei. Câteva grupări islamice activează în Istanbul.

Mica Biserică Ortodoxă din Turcia nu recunoaște statutul ecumenic al Patriarhului Bartolomeu.

Agencia Anatolia News

ADUCEM SINCERE CONDOLEANȚE PĂRINTELUI MIHAIL PANAS, RECTORUL ACADEMIEI TEOLOGICE DIN CHIȘINĂU, ÎN LEGĂTURĂ CU TRECEREA ÎN LUNEA CELOR DREPTI A PREOTESEI ANTONINA, SOACRA PĂRINTELUI.

DUMNEZEU S-O ODIHNEASCĂ ȘI “S-O AȘEZE ÎN RAI, UNDE CETELE SFINȚILOR ȘI DREPTII CA LUMINĂTORII STRĂLUCESC”.

UN EVENIMENT AL ÎMPĂCĂRII

La 12 martie curent, Sanctitatea Sa Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii Alexii II a semnat un Ordin conform căruia a fost anulată penitența preotului Gheorghii Kocetkov, fost paroh la biserica “Adormirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu”, și a încă 12 enoriași.

La 15 martie directorul administrativ patriarhal, mitropolitul de Solnecinogorsk Serghie a săvârșit la biserica “Pcv. Serghie de Radonej” actul de împăciuire. În luarea sa de cuvânt mitropolitul Serghie a spus că părintele Gheorghii și cei 12 enoriași și-au ispășit epitimia cu cinste și că la începutul Postului Mare Sanctitatea Sa 1-a binecuvântat să săvârșească acest serviciu. Apoi mitropolitul Serghie a dat citirii textul rezoluției și Ordinului în care Patriarhul precizează, că întrucât preotul Gheorghii Kocetkov și enoriașii săi au fost sub penitență, de asemenea, ținând seama de asigurările făcute de părintele Gheorghii precum că activitatea lui personală, inclusiv a școlilor și frățiilor conduse de el va fi orientată spre consolidarea Bisericii Ortodoxe Ruse, în totală ascultare față de superiorii săi, el a considerat oportună

scoaterea penitenței aprobată încă în octombrie 1997.

În continuare, mitropolitul Serghie a pronunțat rugăciunea de dezlegare. În felul acesta preotul Gheorghii Kocetkov a fost repus în dreptul de oficiere a serviciilor divine, iar enoriașilor li s-a permis să se împărtășească.

Totuși, enoriașilor aflați sub interdicție li s-a recomandat să se abțină temporar de la participarea activă în viața obștească bisericească. A rămas deschisă și problema privitor la slujirea în parohie a preotului Gheorghii Kocetkov și prin urmare, privitor la conducerea de către acesta a unei biserici cu o numeroasă comunitate. Conform Ordinului Patriarhal această chestiune rămâne ca să fie examinată de Patriarh după ce va fi prezentat un raport al comisiei speciale de la Academia Duhovnicească din Moscova și Institutul Teologic Ortodox “Sf. Tihon”, care va confirma că lucrările teologice publicate de părintele Gheorghii nu sunt în dezacord cu învățătura creștin-ortodoxă a Sfinților Părinți și nu surpă tradițiile Bisericii Ortodoxe Ruse.

PRIMA ȘEDINȚĂ DE LUGRU

La 6-8 decembrie 1999, în orașul Morj (Elvetia), s-a întrunit în prima sa ședință Comisia specială privitor la participarea ortodoxă în Consiliul Mondial al Bisericilor.

La ședința au luat parte circa 60 reprezentanți ai Bisericilor membre ale CMB și observatori din partea Bisericilor Ortodoxe Georgiană și Bulgară.

Hotărârea cu privire la crearea Comisiei speciale a fost adoptată la cea de-a VIII Asamblée Generală a CMB de la Harare (în decembrie 1998) ca răspuns la cererea Bisericilor Ortodoxe în vederea restructurării radicale a CMB.

În prima zi a ședinței Comisiei Speciale au ținut discursuri inaugurale Secretarul general al CMB Konrad Rieser și moderatorul CC al CMB Catolicosul de Kilikia Aram I.

Partea ortodoxă a prezentat spre atenția participanților bisericilor protestante o serie de observații, întrebări și propuneri, elaborate la întrevvedere consultativă interortodoxă de la Chambesi (2-4 decembrie). Observatorii din partea

Bisericii Georgiene au înaintat o declarație, în care, printre altele, se spune: “Biserica Ortodoxă a Georgiei este dispusă să poarte un dialog cu alte Biserici creștine, întrucât acest fapt a constituit o preocupare generală pe parcursul mai multor secole”.

Secretarul secției relații externe bisericești a Patriarhiei Moscovei pentru legături intercreștine ieromonahul Ilarion a expus poziția Bisericii Ortodoxe Ruse în chestiunea posibilităților căi de modificare radicală a structurii Consiliului Mondial al Bisericilor.

În urma discuției Comisia a procedat la formarea a 4 subcomitete, care au obligația să studieze următoarele teme: Consiliul Mondial al Bisericilor ca organizație; stilul și etosul CMB; deosebiri teologice între Ortodoxie și alte tradiții; propuneri concrete pentru reorganizarea radicală structurală a CMB.

Subcomitetele create vor prezenta concluziile sale plenarei Comisiei Speciale, care se preconizează pentru luna octombrie 2000.

Creștinii care dispun de mijloace bănești, au posibilitatea să facă un bine pentru cititorii noștri, ajutând în măsura posibilităților la apariția publicației “Curierul Ortodox”.

Dragi cititori, existența ziarului depinde de numărul abonaților. Vă rugăm să contribuiți la creșterea numărului cititorilor noștri.

Alegeți ziarul nostru și nu veți regreta!

MATERIALELE PUBLICATE REFLECTĂ DOAR OPINIA AUTORILOR ȘI GRADUL LOR DE DOCUMENTARE

Stimați cititori, dacă ați citit ziarul și nu doriți să-l păstrați, transmiteți-l la alți cititori, dar vă rugăm să nu-l folosiți pentru necesități auxiliare

CURIERUL ORTODOX
Publicație
în limba română
Indice de abonare 22034

Adresa redacției:
“Curierul Ortodox”. Bd. Traian, 3/1
MD-2060 Chișinău
Moldova (Rep)
Tel. 77-25-33, 77-24-44

REDACȚIA
Nicolae FUȘTEI - redactor-șef,
Preot Vasile CIOBANU - secretar responsabil,
Preot Dumitru Tolico - redactor tehnic,
Larisa ERȘOV - redactor literar

Tipografia “Prag”
str.Șpicului 94,
Chișinău
Tirajul:2000
Comanda Nr. 954